

De 'geschiedenis' van het Noord-Hollands Volkslied

In 1950 schreef P.J. Ferdinand, een onderwijzer uit Amsterdam, een ode aan Noord-Holland. Hij bood het lied aan aan het provinciaal bestuur van deze provincie en stelde voor de tekst te gebruiken als volkslied van Noord-Holland.

Het college was aangenaam verrast en liet op het aangeboden gedicht een melodie maken door een (helaas) onbekend gebleven componist. Om er zeker van te zijn dat deze melodie een officieel volkslied van de provincie Noord-Holland waardig was, legde de toenmalige Commissaris der Koningin, Dr. J.E. baron de Vos van Steenwijk, de compositie ter beoordeling voor aan de chef-dirigent van het Concertgebouworkest te Amsterdam, Eduard van Beinum. Het is niet duidelijk of deze musicus het provinciaal bestuur ooit een advies heeft gegeven. Zeker is, dat het gedicht (zonder melodie) in een bureaulade verdween.

In 1994 werd het daar weer uitgehaald, en wel door de conservator van de provinciale kunstcollectie, Gerrit Bosch.

Aanleiding vormde de discussie die in de jaren 1993/1994 in Nederland gevoerd om het middenbestuur te herzien. Plannen om de bestaande provincies te verkleinen of te vergroten waren aan de orde van de dag. Eén van de mogelijkheden, geopperd door dr. J.A. van Kemenade, was het samenvoegen van Noord- en Zuid-Holland met een deel van Zeeland tot een 'nieuwe' provincie : Holland.

In de NRC verscheen in deze periode een artikel waarin de auteur zijn spijt uitsprak over het mogelijk verdwijnen van de provincies. Hij stelde dat daarmee ook de bij elke provincie behorende cultuur (of aspecten daarvan) zou verdwijnen.

Met name de volksliederen zouden geen bestaansgrond meer hebben; de auteur merkte daarbij op dat alle provincies een volkslied hebben, behalve Noord-Holland. Vanuit het provinciehuis in Haarlem kwam meteen de reactie dat er wel een tekst was (de ode van Ferdinand).

Daar had het bij kunnen blijven, ware het niet uitgerekend in die zelfde tijd Gerrit Bosch van de directieraad van de provincie het verzoek kreeg om een komische act voor 5 heren (diezelfde directieraad) te schrijven om uitgevoerd te kunnen worden op een personeelsfeestje. Dat was in 1994.

Bosch koos als thema voor de act de actualiteit van toen, d.w.z. de mogelijke opheffing van de provincie Noord-Holland. De act die de directeuren op het personeelsfeest opvoerden kwam er op neer dat bij gebrek aan een officieel volkslied, toch éénmaal 'een' Noord-Hollands volkslied moest hebben geklonken voordat de provinciale driekleur kon worden gestreken en het wapen van de 'nieuwe' provincie kon worden onthuld. Hij stofte het gedicht van Ferdinand af en schreef er muziek bij. Bij het schrijven realiseerde hij zich dat een volkshymne uit de 50er jaren de kleur en geur moest hebben van die tijd. Omdat de tekst wel erg oubollig was, werd het gedicht aangepast door ds Sytze de Vries, predikant van de Oude Kerk te Amsterdam, die een fraaiere taalgebruik heeft dan de heer Ferdinand.

De act op het personeelsfeest sloeg aan. In de daarop volgende maanden ontving bureau Communicatie van de provincie regelmatig vragen naar en over de tekst en de muziek.

Zo wilde de directie van de RAI in Amsterdam zelfs een opname hebben t.g.v. de HORECAVA in 1995. Het thema van deze 'spijs en drankbeurs' was in dat jaar 'Tafelen in Nederland' en elke provincie moest zich waardig presenteren. Bosch liet een opname maken in het Concertgebouw door het Haarlems vrouwenkoor 'Kaviaar' onder leiding van Cor Brandenburg. Na de beurs volgden steeds frequenter verzoeken binnen om de tekst en demuziek.

De provincie Noord-Holland stuurde het de aanvragers steeds toe onder vermelding dat het géén officieel vastgesteld volkslied was.

Arrangeerwedstrijd Radio Noord-Holland

Waarschijnlijk was het lied weer in een bureaulade verdwenen als Radio Noord-Holland niet op het idee was gekomen er iets mee te doen. In het kader van haar 10-jarig bestaan in 1999

organiseerde deze omroep een arrangeerwedstrijd rond het Noord-Hollands Volkslied van De Vries/Bosch.

Een jury, bestaande uit Jetse Bremer (dirigent/componist/arrangeur en zanger), Hans van der Ban (componist) en Gerrit Bosch, beoordeelden in januari 1999 de 16 ingezonden arrangementen; 5 werden geselecteerd

De arrangeurs kregen de gelegenheid een ensemble uit te zoeken waarmee hun bijdrage kon worden uitgevoerd. De ingestudeerde arrangementen werden tijdens de jubileumuitzending van Radio Noord-Holland op zondag 6 juni 1999 in het Zaantheater ten uitvoer gebracht.

De eerder genoemde jury kende tijdens deze bijeenkomst prijzen toe voor a) het beste arrangement en b) voor de beste uitvoering. De Commissaris van de Koningin reikte de prijzen uit. Bij die gelegenheid vroeg de presentator van deze uitzending aan de Commissaris of hij bereid was het Noord-Hollands Volkslied vast te laten stellen als officiële provinciale Hymne. Dr. van Kemenade beloofde hem zich daar hard voor te zullen maken.

Van Kemenade hield woord en zo werd via een officiële behandelingsprocedure op 22 februari 2000 het Noord-Hollands Volkslied van Bosch/De Vries door het college van Gedeputeerde Staten officieel erkend en vastgesteld.